

Regelbunden tillsyn i Nytorpsskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1-9

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Salems kommun och besökt Nytorpsskolan den 11 november 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats ([www.skolinspektionen.se/Regelbunden tillsyn](http://www.skolinspektionen.se/Regelbunden_tillsyn)).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 10 juni 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Nytorpsskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Nytorpsskolan intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Nytorpsskolan

Nytorpsskolan	Antal elever
Förskoleklass	33
Grundskola	266

Källa: Skolans uppgifter hösten 2008.

Nytorpsskolan ligger i ett villa- och radhusområde i Salems kommun. Skolan är organiserad i arbetslag vars arbete samordnas av en arbetslagsledare. I skolan finns sammanlagt 10 klasser i förskoleklass upptill grundskolans årskurs 9.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Resultat för elever i årskurs 9

	Nytorpsskolan					Samtliga skolor i kommunen ¹	Kommun-grupp ²	Riket ³
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008	2008
Genomsnittligt meritvärde	.	236,8	250,4	240,5	256,4	223,6	216,7	209,3
Andel (%) som ej nått målen i samtliga ämnen	.	.	..	..	..	17	21	23
Andel (%) behöriga till nationellt program	.	95	100	100	100	90	91	89

Källa: Skolverkets nationella statistik

. = Uppgift saknas

.. = Uppgift kan ej visas, då resultatuppgiften baseras på färre än 10 individer

¹ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen

² Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen

³ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

Kommentar och bedömning:

I de nationella kursplanerna för grundskolan finns mål att uppnå, bland annat i mening att lärare ska bedöma om eleverna nått dessa mål. I Nytorpsskolan görs inga tydliga sådana bedömningar i årskurs 5 och det finns heller inga uppgifter om skolans samlade måluppfyllelse gentemot dessa mål. Detta behandlas även längre fram under avsnitt *Kvalitetsarbete*. För grundskolans årskurs 5 finns även nationella ämnesprov, bland annat i syfte att ge lärare underlag för att bedöma om eleverna nått kursplanernas mål i matematik, svenska, svenska som andraspråk och engelska. När det gäller dessa prov uppger rektorn att 100 procent av eleverna bedömdes nå målen för proven i matematik, svenska och engelska år 2008.

Av tabell 2 framgår skolan redovisar genomgående höga meritvärden. De senaste åren har alla elever blivit behöriga att söka ett nationellt program i gymnasieskolan och det är förhållandevis sällsynt att elever saknar betyg i något ämne. Sammantaget bedömer Skolinspektionen att skolan når goda kunskapsresultat, dock med förbehållet att en tydlig redovisning av måluppfyllelsen i årskurs 5 saknas.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat**Bedömningspunkter****1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning och betygssättning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt grundskoleförordningen ska betyg bestämmas med hjälp av de mål som eleverna enligt kursplanerna skall ha uppnått i grundskolan och de betygskriterier som har fastställts för ämnena och ämnesblocken. Detta innebär att tydliga bedömningar måste göras enligt kursplanernas mål och att det måste fastställas och klargöras vilka betygskriterier skolan använder.

I Nytorpsskolan används så kallade bedömningsmatriser bland annat i syfte att utvärdera elevernas kunskapsutveckling i olika ämnen inför utvecklingssamtal och i samband med att undervisningsområden avslutas. Dessa matriser ger information om elevernas kunskaper inom det specifika ämnesområdet i förhållande till läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot. I skolan finns också lokala tolkningar av de nationella kursplanerna och betygskriterierna, vilka görs utifrån innehåll och arbetssätt som lärare och elever beslutar om. De lokala tolkningarna används vid betygssättning liksom även de nationella betygskriterierna i sin ursprungliga form. Vid samtal med lärare och elever framkommer att det inte klargjorts vilken roll kursplaner, lokala bedömningskriterier och bedömningsmatriser spelar vid bedömning av elevernas kunskapsutveckling och betygssättning. Det framkommer också att lärarna har olika uppfattningar i denna fråga. Vidare visar den regelbundna tillsynen, som tidigare nämnts, att elevers måluppfyllelse i förhållande till kursplanernas mål att uppnå inte alltid tydliggörs.

Skolinspektionen bedömer att detta behöver åtgärdas.

1.3.3 Betyg sätts och utfärdas, skriftliga bedömningar ges och betygskatalog förs enligt grundskoleförordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att stödja elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt grundskoleförordningen ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram upprättas om det framkommer uppgifter om att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder. Av åtgärdsprogrammet ska framgå vilka elevens behov är, hur behoven ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

I Nytorpskolan upprättas inte åtgärdsprogram för alla elever i behov av särskilt stöd. I tillsynen framkommer att en så kallad betygsvarning ibland utfärdas i fall elever befaras att inte nå målen för ett ämne, i stället för att ett åtgärdsprogram upprättas. Detta innebär att hemmet underrättas om att en elev riskerar att inte få betyg utan att det tydligt framgår vilka elevens behov är, vilka åtgärder som ska vidtas för att behoven ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Skolinspektionen bedömer därmed att åtgärdsprogram inte utarbetas för alla elever som är i behov av särskilt stöd och detta behöver åtgärdas.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt skollagen ska utbildningen vara avgiftsfri. I verksamheten får förekomma enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

I tillsynen framkommer att skolan årligen arrangerar en friluftsdag med skidåkning som ett valfritt alternativ och för detta får eleverna betala ca 300 kronor. Enligt Skolinspektionens bedömning kan inte 300 kronor anses vara en obetydlig kostnad i skollagens mening, trots att det ges som ett frivilligt alternativ för eleverna. Detta behöver skolan åtgärda.

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt grundskoleförordningen ska beslut om elevs placering i särskild undervisningsgrupp fattas efter samråd med eleven och elevens vårdnadshavare. Beslutet ska innehålla en fullföljdshänvisning med information om att det får överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd.

I tillsynen framkommer att sådana beslut inte fattas på ett tydligt sätt i Nytorpsskolan, vilket behöver åtgärdas.

Av skolförfattningarna framgår vidare att elevens rätt till särskilt stöd är oavvisligt och att det är elevens rektor som ansvarar för att särskilt stöd ges till

elever i behov av detta. Skolförfattningarna påbjuder ett samråd med eleven och elevens vårdnadshavare men om rektor bedömer att en viss form av stöd är den bästa stödåtgärden för eleven, ska detta genomföras även om vårdnadshavaren motsätter sig.

I tillsynen i Nytorpsskolan uttrycks tveksamhet i frågan om beslut om särskilt stöd fattas av rektor, ytterst mot föräldrarnas vilja. Skolinspektionen bedömer att detta behöver klargöras så att alla elever garanteras det stöd rektorn bedömer att de ska ges.

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra målopfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt skolförfattningarna har rektorn ett ansvar för att eleverna når målen för utbildningen. Detta medför en skyldighet att kontinuerligt följa upp och utvärdera elevernas kunskapsresultat så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav.

I tillsynen framkommer att det på övergripande skolnivå saknas uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i årskurs 5 i samtliga ämnen. Därmed förloras, enligt skolinspektionens bedömning, beslutsunderlag för att utveckla verksamheten i förhållande till nationella mål.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att skolan behöver förbättra sitt kvalitetsarbete och vidta åtgärder för att följa upp elevernas kunskapsresultat i förhållande till målen i årskurs 5.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen, utvärderingen och utvecklingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken mån de nationella målen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Arbetet med kvalitetsredovisningen syftar också till att ge information om hur väl verksamheten lyckas med sitt uppdrag. Skolinspektionen har tagit del av Nytorpsskolans kvalitetsredovisning för år 2007 och bedömer att denna bör utvecklas. En stor del av kvalitetsredovisningen, och särskilt den del som behandlar skolans lokala mål, ägnas åt att beskriva det arbete som utförs på skolan hellre än att beskriva måluppfyllelse och vilka åtgärder som ska vidtas för att denna ska öka. Vidare redovisas mycket av skolans måluppfyllelse på ett sätt som är svårt att förstå för personer utanför verksamheten. Sammantaget bedömer skolinspektionen att kvalitetsredovisningen behöver utvecklas så att måluppfyllelsen och de åtgärder som skolan avser vidta för ökad måluppfyllelse, klarare framträder. Kvalitetsredovisningen ska också innehålla skolans samlade resultat i förhållande till kursplanernas mål att uppnå i årskurs 5.

2009-03-10 Stockholm

Lars Svensson

Marita Bergman